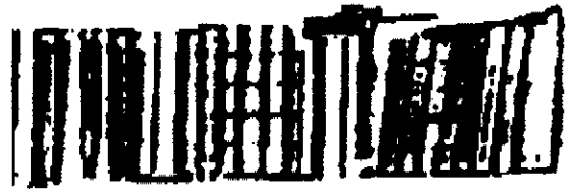

معرفی کتاب

اسناد سازمان پیشاهنگی در دوره رضاشاه
به کوشش محمود دلفانی--
تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، ۱۳۸۲ ش.
مقدمه هفتاد و هشت + ۲۵۰ ص: قیمت ۲۰۰۰۰ ریال.
عنوان به انگلیسی:

Documents of The Iranian Scout Association
During Reza Shah
شابک: ۹۶۴-۶۱۸۹-۴۶-۶

روند ایجاد و گسترش سازمان پیشاهنگی، پس از انگلستان در کشورهای مستعمره و سایر دول مستقل شتاب گرفت و در کشورهای نظیر ایران، ترکیه و حوزه بین النهرین، که به لحاظ اقتصادی و فرهنگی و اجتماعی وضعیتی کاملاً متفاوت از انگلستان و سایر دول اروپایی داشتند، نفوذ کرد و پس از مدت کوتاهی گسترده شد.

پیشاهنگی در ایران، ابتدا به شکل تربیت بدنی و ورزش رخ نمود. در سال ۱۲۹۹ ش. از طریق «انجمن مؤسس ورزش» بروز کرد و پس از کودتا در تهران تاسیس شد، میرزا مهدی ورزشنده، ریاست انجمن، از ۱۲۹۹ تا سال ۱۳۰۴ به فعالیتهای ورزشی خود ادامه داد تا اینکه با همکاری «شُرک» (Shark)، اولین تشکیلات پیشاهنگی را - که بعداً نام پیشاهنگی گرفت - در این سال پایه گذاری کردند که در ابتدا با استقبال تحصیل کردگان و برخی رجال سیاسی کشور رو به رو گشت. سپس علی اصغر حکمت، رئیس وقت اداره تفتیش، با نگارش مقاله‌ای درباره‌ی واژه انگلیسی "Boyscout"، معادل فارسی «پیشاهنگ» را برای آن پیشنهاد نمود که نام تشکیلات جدید پیشاهنگی گردید.

پس از اعلام تاسیس پیشاهنگی، در یازدهم اسفند ۱۳۰۴، وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه، با صدور «متحدالمالی» دستور ایجاد پیشاهنگی را در مدارس صادر کرد و در بیست و یکم اسفند همان سال، نخستین جشن پیشاهنگی در دارالفنون برگزار گردید. در بهمن ۱۳۰۶ به واسطه اقدامات وزیر مختار ایران در انگلستان و مکاتبات متعدد میان سازمان پیشاهنگی ایران و مجمع بین‌المللی پیشاهنگی، سازمان پیشاهنگی ایران، به رسمیت شناخته شد. در آن زمان ایران، پنجاه و ششمین کشوری بود که در مدارس خود پیشاهنگی داشت. اما این جریان - که در ابتدا با شتاب آغاز شده بود - ناگهان با وقفه‌ای جدی به مدت هشت سال رو به رو گشت که به اجمال می‌توان عوامل و وقفه را در مخالفت دست اندرکاران امور آموزشی با شیوه تربیتی، عدم استقبال مردم از پیشاهنگی، مخالفت نیروهای مذهبی با جریان پیشاهنگی، کمبود بودجه معارف، فقدان زیرساختهای فرهنگی، فقدان نیروی انسانی و مرییان کارآمد و در اولویت قرار نرفتن این سازمان در برنامه‌های آموزشی ارزیابی و تحلیل کرده که پیامد آن، جریان پیشاهنگی را بازگود مواجه کرد. بار دیگر از سال ۱۳۱۲ برنامه پیشاهنگی را، علی اصغر حکمت، وزیر معارف از سر گرفت شد و دو سال بعد، اقدامی جدی برای ایجاد جریان پیشاهنگی در ایران صورت پذیرفت. از نخستین

اقدامات حکمت، تاسیس «انجمن تربیت بدنی و پیشاهنگی» به ریاست حسین سمیعی (رئیس تشریفات) بود. او نیز در اولین اقدام خود، اساسنامه انجمن را تدوین و از نظر تشکیلات اداری، بودجه و جایگاه، در ردیف ادارات وابسته به وزارت معارف قرار داد. متعاقب آن، ریاست عالیة پیشاهنگی، به «محمدرضا پهلوی»، ولیعهد سپرده شد.

از آن پس دامنه فعالیتهای انجمن مذکور، بسط و گسترش یافت و حتی پیشاهنگان، دارای لباس متحدالشکل و کلاه شدند، و فرهنگستان نیز، واژگان کاربردی را برای انجمن، از انگلیسی به فارسی برگرداند و تشکیلات انجمن، به فعالیت مستمر خود ادامه داد.

سازمان اسناد و کتابخانه ملی، بر آن شد تا با انتشار اسناد مربوط به سازمانهای فرهنگی آن دوره بخصوص برای هر چه روشن تر شدن ماهیت، اهداف و سیر تطور و تحول انجمن پیشاهنگی، برنامه‌ها، اساسنامه، تشکیلات، بسط و گسترش فعالیتهای انجمن، تامین نیروی انسانی، برپایی مراسمها، اردو و فعالیتهای جانبی، برنامه آموزشی و تعلیماتی، گزارشها، جدولها، آمارها و ارقام مربوط به انجمن مذکور را، مورد بررسی قرار دهد که حاصل آن، مجموعه‌ای است که به مدد اسناد منتشر نشده موجود در گنجینه اسناد ملی تدوین و چاپ و نشر شده است. امید آنکه مورد استفاده علاقه‌مندان قرار گیرد.